

PANDEMİDE KAYBETTİĞİMİZ SAĞLIK EMEKÇİLERİNİ SAYGI VE ÖZLEMLE ANIYOR, TOPLUMSAL SAĞLIK İÇİN DEMOKRASİ VE ADALET İSTİYORUZ!

Pandeminin birinci yılında acı ve öfke ile doluyuz. Pandeminin tüm yükünü sağlık emekçilerinin üstüne yıktığınız, süreci yönetemediğiniz, bizleri koruyamadığınız için **TÜKENDİK ve ÖLDÜK. SUÇLUSUNUZ!**

31 Aralık 2019 tarihinde Çin'in Wuhan eyaletinde görülerek tüm dünyaya yayılan SARS-CoV-2 virüs enfeksiyonu kısa sürede Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından küresel alarm verilerek pandemi ilan edilmişti. Ülkemizde ise ilk vakanın 11 Mart günü görüldüğü açıklanmıştır. Pandeminin başlangıcından bugüne kadar 117,5 milyonu aşkın kişi hastalanmış, 2,6 milyonun üzerinde insan ise ölmüştür. Virüsün ülkemize daha geç gelmesinin yarattığı iyimser hava, rakamlar üzerinde oynama, gerçek verilerin toplumla paylaşılmaması ve gerekli önlemlerin zamanında alınmaması ile bir süre sonra ortadan kalkmış, turkuaz tablo kara tabloya dönüşmüştür. Bugüne kadar ülkemizde 2,8 milyonu bulan kişi hastalanmış, ölüm sayısı resmi rakamlarla dahi 30 bine ulaşmıştır. Yitirdiğimiz 385 sağlık emekçisi ile dünyadaki en yüksek kayıp rakamlarına ulaştık. Hepsini bugün saygı, sevgi ve özlemle anıyoruz.

Pandemi dünyada neoliberal özelleştirmeci sağlık politikalarının sonucu olarak artmış, birçok ülkede sağlık sistemi iflas etmiş, koruyucu ve toplumsal sağlık hizmetlerinden uzaklaşma sonucu salgın önlenemediğinden bugünkü acı tablo ile karşılaşmıştır. Pek çok ülkeyi çaresizliğe mahkûm eden bu salgın, kamusal sağlık anlayışının yaşamsal önemini bir kez daha hatırlatmıştır. Ülkemizde ise tüm bunlara ek olarak salgın epidemiyolojik veriler ışığında değerlendirilmemiş, günlük politikalar ile yönetilmeye çalışılmıştır. Ne yazık ki siyaset ve ekonomi insan yaşamının ve bilimin önüne geçmiştir. **Oysaki başka bir sağlık sistemi, başka bir dünya mümkündür.**

Bir yıllık sürede ısrarla sosyal ve ekonomik destek ile toplumsal hareketliliğin kısıtlanması sağlanmamış, aktif sürveyans ve filyasyon bir yana, endikasyonu olan herkese dahi test yapılmamış, hastane tedavisi gerekmeyen hastaların izolasyonunda sorunlar yaşanmış, vaka sayılarının düşük gösterilmesi ile bulaş zinciri Sağlık Bakanlığı eliyle büyütülmüştür. Kasım-Aralık aylarında ise sağlık sistemi çökme noktasına gelmiş, ancak sağlık emekçilerinin özveri ve canla başla çalışması sonucu tablonun olabildiği kadar kötüleşmesi önlenmeye çalışılmıştır. Pandeminin sahada karşılanamaması sonucu 2. ve 3. basamak hastanelerde hasta yoğunluğu artınca servisler ve yoğun bakımlarda yer bulma sıkıntısı yaşanması üzerine boş alanlar yataklı servis veya yoğun bakımlara dönüştürülmüştür. Bu durum Gaziantep'te çıkan yangında yaşandığı üzere ölümleri arttırmıştır. Pandemi ülkemizde ve dünyada eşitsizlikleri gözler önüne sermiş ve artırmış, en fazla yoksul, işçi, işsiz, dar gelirli kesim hastalanmış veya ölmüştür.

Pandeminin ancak ortak akılla çözülebileceği bilinmesine rağmen iktidarın her şeyi ben bilirim, ben yaparım mantığı hakim olmuştur. Sağlık Bakanlığı'nın Bilim Kurulu yapılıp olumlu karşılanmasına karşın başta Türk Tabipleri Birliği olmak üzere tüm sağlık meslek ve emek örgütlerini sürece dahil etmemesi, bilgi paylaşmaması ve şeffaf olmaması en büyük eksiklik olmuştur. İktidar pandemiyi fırsat bilerek antidemokratik uygulamalarını artırıp, bir basın açıklamasına dahi izin vermezken, tüm Demokratik Kitle Örgütleri, barolar ve derneklerin genel kurullarını iptal ederken, kendisi lebalep dolu salonlarda kongrelerini gerçekleştirip vatandaşa yasakladığı cenaze törenlerini kalabalıklarla yaparak pandeminin eşitsizliğini bir kez daha gözler önüne sermiştir.

Pandemi sürecinde sağlık çalışanlarının özverili çalışmalarına karşılık salgının başlangıcından itibaren Sağlık Bakanlığı tarafından yeterince korunamama, salgını yönetmedeki başarısızlıklar sonucunda 150 binden fazla sağlık çalışanı hastalanmış ve 385'si vefat etmiştir. Ağır alışma koşulları hekim ve sağlık alışanlarında tükenmişlik yaratmıştır. İnsan hakları ve uluslararası çalışma haklarına aykırı olarak emeklilik, izin ve istifa hakları ellerinden alınan sağlık çalışanlarının özlük hakları ve çalışma koşulları pandemi süresince kötüleşmiştir.

Pandemi döneminde şeffaf olmayan Sağlık Bakanlığı, aşı sürecinde de başarısız olmuş, süreci şeffaflıkla ynetememiş, toplumu tek aşıya mahkûm bırakmıştır. Hl lkemizde kaç doz aşı alındığı, toplamda ne kadar alınacağı, aşıların ne zaman geleceği, başka bir firmadan aşı alınıp alınmayacağı, aşı firmalarına ne kadar ödeme yapılacağı gibi sorularımıza ne yazık ki bugüne kadar Sağlık Bakanlığı yanıt vermemiştir. Günlük aşı doz uygulaması çok yetersiz olup, bu gidişle ancak 2 yıla yakın bir sürede toplumun aşılaması yapılabilir. Aşılamanın eşişsizliklerden uzak, etik ilkeler ışığında, adil koşullarda yapılması esas olmalıdır.

Dünyada ve ülkemizde varyant virüs artışı hızla devam etmektedir. Son açıklanan haritada ülkemizin yarısından fazlası çok yüksek risk ve yüksek riskli iken ve yeni tedbirler alınması gerekirken kontrolsüz bir normalleşmeye gidilmiştir. Bunun sonuçları ne yazık ki hepimize tüm toplum olarak yeni bir pandemi artışı olarak yansıyacak, bu durum ise yeni hastalanma ve ölüm oranlarını da beraberinde getirecektir.

Buradan Sağlık Bakanlığı'na ağrımızı yineliyoruz. Bugün yapılması gereken kamusal ve toplumcu bir sağlık sisteminin gerekliliğini akıldan çıkarmadan; işçilerin, işsizlerin, yoksulların, esnafın yaşamlarının ve sağlıklarını olumsuz etkilenmesini engelleyecek kararlar ve destekler alınmasıdır. Toplumsal hareketliliğe ve iller arası geçişlere, illere göre varyant virüs analizi yapılıp yeterli test ile uygun izolasyon önlemleri alınarak epidemiyoloji bilimi ışığında düzenleme getirilmeli, aşı doz ve hız oranı arttırılarak toplumsal bağışıklık hızla sağlanmalıdır.

Tıp eğitimi başta olmak üzere eğitimi niteliksizleştirenlere; yanlış politikalar sonucunda toplum sağlığını bozanlara, bir avuç yandaşı zenginleştirirken, derinleşen ekonomik krizin bedelini sağlık çalışanlarına ve topluma detenlere; demokrasinin en temel değer olan ifade özgürlüğünü, hukukun üstünlüğünü yok sayan anlayışa karşı mücadele etmeye devam edeceğiz. Toplumsal sorunlar da dahil hastalıklara neden olan bütün etkenlerle mücadele ederken, dn olduğu gibi bugün de hakikatin ve bilimin ışığında, korkmadan, hekimlik değerlerinin bize yüklediği sorumlulukla **Toplumsal Sağlık için Demokrasi ve Adaleti** savunmaya devam edeceğiz.

14 Mart'ta Taleplerimiz:

- COVID-19 meslek hastalığıdır, önerdiğimiz yasa tasarısı kabul edilsin.
- Toplumsal sağlık için güçlü ve etkin birinci basamak sağlık örgütlenmesi sağlansın.
- şiddetsiz bir sağlık ortamında çalışabilmek için yeni ve etkili "Sağlıkta şiddet Yasası" ıkarılsın.
- Emekliliğimize de yansıyacak temel ücret ile ekonomik ve özlük haklarımız iyileştirilsin.

- Özgür ve bilimsel çalışma ortamı için meslek örgütleri üzerindeki baskılara son verilsin.
- Liyakatsiz atamalar, tıp sözleşme dayatmaları, tıp eğitimi niteliksizleştiren, altyapısı uygun olmayan tıp fakültelerinin açılması durdurulsun.

Sağlık emek meslek örgütleri, tabip odaları ve hekimler olarak 14 Mart Tıp Haftası'nda sağlık ortamının tüm olumsuzluklarına rağmen sayısız eylem ve etkinliklerle **“Yitirdiklerimiz gönlimüzde, taleplerimiz dilimizde”** diyeceğiz.

Bir kez daha pandemide kaybettiğimiz sağlık emekçilerini saygı ve özlemle anıyor; hekimlik değerlerinden aldığımız güçle **Toplumsal Sağlık İçin Demokrasi ve Adalet** talep ediyoruz.